

Dosežki 18-mesečnega predsedovanja Svetu EU na obrambnem področju

Prednostne naloge v okviru 18-mesečnega programa na področju Evropske varnostne in obrambne politike so bile revizija koncepta za hitro vojaško odzivanje, nadaljevanje dela pri katalogu napredka, kjer smo se osredotočili na pomanjkljivosti in prihodnji razvoj zmogljivosti, idr.

Naloge, ki so bile zapisane v skupnem programu predsedovanja:

- prizadevanje za nadaljnji razvoj evropske varnostne in obrambne politike;
- nadaljevanje z operacijami kriznega odzivanja, katerih namen je zagotavljanje stabilnosti in miru ter z operacijami, ki so humanitarne narave;
- prizadevanje za nadaljnjo krepitev vojaških in civilnih zmogljivosti;
- podpora razvoju evropske perspektive v državah Zahodnega Balkana;
- krepitev odnosov s strateškimi partnerji, še zlasti z Organizacijo združenih narodov, Natom in Afriško unijo.

V času predsedovanja so bili na področju **operacij in misij** uspešno izvedeni načrti ter začetki izvedbe štirih novih civilnih misij, in sicer EUPOL Afganistan, EUSSR Guinea Bissau, EULEX Kosovo in EUSSR Kongo. Tudi na ostalih civilnih misijah EU aktivnosti potekajo uspešno in dosegajo zastavljene cilje.

EU vojaška operacija **Eufor Čad/CAR** je bila kljub začetnim zastojem uspešno začeta. Začetne operativne zmogljivosti so dosežene, do konca slovenskega predsedovanja naj bi bile vse sile in zmogljivosti na terenu. Glavna naloga sil EU je zavarovanje begunskih taborišč in stabilizacija regije, predvsem na meji s Sudanom/Darfurjem.

V okviru **operacije Althea**, ki že četrto leto uspešno poteka v BiH, je bila sprejeta odločitev, da se ohrani prisotnost sil Euforja do popolnega izboljšanja varnostne situacije, cilji in naloge Euforja do nadaljnjega ostajajo nespremenjeni, nadaljnje zmanjševanje sil oziroma morebitno končevanje operacije pa bo temeljilo na podrobni analizi situacije v širši regiji.

Razvoj zmogljivosti je bil usmerjen predvsem v doseganje glavnega vojaškega cilja 2010 in civilnega cilja 2008. Napredek na področju razvoja vojaških zmogljivosti je narejen pri odpravljanju ugotovljenih primanjkljajev zmogljivosti ter opredelitvi procesov razvoja za doseganje zahtevanih vojaških zmogljivosti EU. Na področju civilnih zmogljivosti je dosežen dogovor o skupnem usposabljanju civilnih strokovnjakov, pripadnikov policije in vojsk ter o usklajenem razvoju civilnih in vojaških zmogljivosti EVOP.

V okviru priprave Načrta razvoja zmogljivosti se je na podlagi rezultatov obravnavanih trendov razvoja vojaških zmogljivosti okrepilo sodelovanje **Evropske obrambne agencije** in Vojaškega štaba EU.

Na področju krepitve **evropske perspektive držav Zahodnega Balkana** je dosežena krepitev sodelovanja med državami v regiji ter odprtje dialoga pri izvajanju reform obrambnega sektorja.

Uresničevanje zavez, sprejetih na vrhu **EU – Afrika** v Lizboni, in potrebo po kooperativnosti s strani afriških partnerjev je izpostavila tudi razprava ministrov za obrambo o Afriki, v okviru katere je bilo poudarjeno zavzemanje za vsakršne izboljšave.

Skupaj nam je uspelo spodbuditi razpravo o ključnih ovirah sodelovanja med **EU in Natom** ter spodbuditi iskanje predlogov za izboljšanje sodelovanja, predvsem na področju kriznega upravljanja, zagotovitve medsebojnega razvoja ključnih vojaških zmogljivosti ter učinkovitejše koordinacije v operacijah. EU – Nato skupina za zmogljivosti je začela delo na nekaterih pomembnih projektih, kot so dopolnjevanje na področju zagotavljanja helikopterskih

zmogljivosti, sodelovanje na področju strateških prevozov in postavitve skupne spletne strani skupine.

Na področju **sodelovanja med EU in OZN** se postopno uresničuje dokument o izvajanju Skupne izjave o sodelovanju EU in OZN na področju kriznega upravljanja, ki vsebuje številne konkretne predloge. Ti zajemajo med drugim okrepljeni dialog višjih uradnikov ZN in EU, reformo varnostnega sektorja, afriške zmogljivosti za mirovne operacije in večdimenzionalne vidike ohranjanja miru. Na operativni ravni se sodelovanje med EU in OZN nadaljuje zlasti na področjih podpore misiji v Čadu in DR Kongo ter na Kosovu, kjer bo civilna misija v sklopu EVOP prevzela vrsto nalog, ki jih trenutno opravlja UNMIK.

Področje varovanja človekovih pravic in še posebej obravnave otrok in žensk v oboroženih spopadih postaja vedno pomembnejše. Prednostna naloga Slovenije na tem področju je bila obravnava otrok in žensk v oboroženih spopadih.

Kot velik uspeh tria lahko štejemo tudi javno objavo dopolnjenega Priročnika za vključevanje človekovih pravic, pravic otrok in vprašanje enakopravnosti spolov v operacijah EVOP – kompilacija relevantnih dokumentov. Priročnik je objavljen kot skupni projekt nemškega, portugalskega in slovenskega predsedovanja ter je od tega meseca na voljo širši javnosti.

Področji, ki sicer nista del EVOP, sodita pa v pristojnost Ministrstva za obrambo Republike Slovenije, sta civilna zaščita in varovanje evropske kritične infrastrukture

Na področju **civilne zaščite** so bili skladno z nacionalnimi prednostnimi nalogami doseženi pomembni rezultati pri krepitvi sodelovanja z državami Zahodnega Balkana. Na podlagi Blejske pobude o sodelovanju z državami Zahodnega Balkana na področju civilne zaščite, ki je bila oblikovana na tematskem seminarju februarja, so bili oblikovani sklepi Sveta, ki Komisiji nalagajo izdelavo celovitega programa nadaljnjega sodelovanja z državami Zahodnega Balkana na tem področju.

S sprejetjem drugega paketa sklepov Sveta je bila načrtovana pot za izboljšanje odzivanja Evropske unije na nesreče in nakazane potrebne aktivnosti v celotnem ciklu obvladovanja nesreč.

Usklajena/prenovljena sta bila Inventorij instrumentov EU na področju tveganj KBRJ in Priročnik EU za usklajevanje ob nesrečah in krizah.

V okviru implementacije Evropskega programa **za zaščito evropske kritične infrastrukture** (EPCIP) je bilo v času slovenskega predsedovanja obnovljeno poročilo o realizaciji nalog, predvidenih v akcijskem načrtu.

Slovenskemu predsedstvu je v okviru usklajevanja Direktive o ugotavljanju in določanju evropske kritične infrastrukture ter o oceni potrebe za izboljšanje njenega varovanja uspelo z izjemno velikimi naporii pripraviti in uskladiti kompromisni predlog besedila. Na junijski seji Sveta za pravosodje in notranje zadeve je bilo doseženo politično soglasje o besedilu direktive, ki določa postopek ugotavljanja, določitev in zaščite evropske kritične infrastrukture na ravni držav Evropske unije, z njo pa je predvidena tudi postopna ureditev tega področja. S tem je bil dosežen cilj predsedovanja na tem področju.